

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5/5 ปีการศึกษา 2564

LEARNING BEHAVIOR MODIFICATION ON DISCIPLINE AND RESPONSIBILITY OF FIFTH GRADE STUDENTS (GRADE 5/5), ACADEMIC YEAR 2021

วาสนา รังสร้อย^{1*}
WASANA RUNGSOI^{1*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านที่เกี่ยวกับตนเอง 2) เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านที่เกี่ยวกับส่วนรวม และ 3) เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน โดยใช้สูตรของเครจซ์และมอร์แกน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการวิจัยการปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านที่เกี่ยวกับตนเองภาพรวมโดยพบว่า นักเรียนไม่ตื่นเต้นกับสถานการณ์ ให้ความสนใจขณะเรียนแต่ไม่นานถ้ามีคนมาขัดใจจะเกิดอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ค่อยได้เสียงดังเอะอะโวยวายทันทีที่ได้รับผิดเมื่อทำผิด

2. ผลการวิจัยการปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านที่เกี่ยวกับส่วนรวมภาพรวมโดยพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในขณะที่เรียน ฟังครู ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน กล้าแสดงออกเข้าห้องเรียนตรงเวลาการส่งงานและการบ้านยังต้องคอยเตือนหรือกำกับอยู่ การทำงานยังขาดความเรียบร้อย

3. ผลการวิจัยการปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบภาพรวมโดยพบว่า นักเรียนนำแบบอย่างที่ดี ทั้งความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อผู้อื่น มีความประพฤติคุณธรรมความดี มีความรับผิดชอบต่อตรงต่อเวลา เป็นผู้เสียสละ และปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ข้อเสนอแนะจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งด้านต่อตนเอง ด้านส่วนรวม และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน รวมทั้งเห็นคุณค่าของการปรับพฤติกรรมตามลำดับ

คำสำคัญ : การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ; การเรียนรู้ให้มีวินัยและความรับผิดชอบ

¹ ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร , Senior Professional Level Supervisor of Supervisory Unit Department of Education.

* Corresponding Author, Email: Rungwasana@gmail.com

Received: Jun 20, 2022, Revised: Dec 5, 2022, Accepted: Dec 18, 2022

ABSTRACT

This research purposes were to: 1) indoctrination a sense of responsibility in the students in regards to themselves; 2) indoctrination a sense of responsibility in the students in regards to public; and 3) indoctrination a sense of responsibility in the students in regards to follow the rules. This research was a quantitative research. The sample consisted of 34 people using Krejcie and Morgan's formula. Data collection tool was questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation. The research results found as follow:

1. The overall result of indoctrination a sense of responsibility in the students in regards to themselves: students were not excited about the situation, pay little attention during class, have difficulty controlling their emotions and noises but take responsibility for mistakes.

2. The overall result of indoctrination a sense of responsibility in the students in regards to public: most of them paid attention while studying, listened to teachers, participated in teaching activities, confidence, punctuality but had to reminded of the assignments and homework, and the assignments were lacking in order.

3. The overall result of indoctrination a sense of responsibility in the students in regards to follow the rules: students had role models in both self-responsibility and responsibility to others, good moral conduct, responsibility, punctuality, self-sacrifice and follow the rules.

Suggestions from student's behavior modification are to develop responsibility for self, public and follow the school rules, as well as appreciating the value of behavior modification, respectively.

Keywords : Behavior Modification ; Learning on Discipline and Responsibility

บทนำ

จากสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อการจัด การศึกษาของประเทศ ซึ่งให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2560 มาตรา 65 กำหนดให้ยุทธศาสตร์ต้องมีการบรรจุ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยแผนการศึกษาแห่งชาติ ได้วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วย ทักษะ และคุณลักษณะต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (reading) การเขียนได้ (writing) และ การคิดเลขเป็น (arithmetic's) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ด้วยการใช้ วิจารณ์ญาณ และทักษะในกระบวนการแก้ปัญหา (critical thinking and problem solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์

และ ออกแบบนวัตกรรม (creativity and innovation) ทักษะด้านความรู้ ความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่าง กระบวนทัศน์ (cross - cultural understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (collaboration, teamwork and leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (communication, information and media literacy) ทักษะด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (computing and ICT literacy) ทักษะอาชีพ การเลือกอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (career and learning skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2560) และบรรยากาศการเรียนรู้ การเป็นผู้กำกับ การเรียนรู้ทั้งของตนเอง และผู้เรียนเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียน การสอน สร้างทักษะที่จำเป็นโดยการเรียนรู้จากการลงมือ ครูเปลี่ยนจากผู้สอนเป็นที่เลี้ยง ครูฝึก (Coach) หรือผู้จัดการ ผู้สนับสนุน การนำเสนอเป็นรายงาน การนำเสนอด้วยปากเปล่า

หรือเสนอเป็นละคร มีการสะท้อนความคิด (reflection) ว่าได้เรียนรู้อะไร อยากเรียนอะไรต่อ เพื่อ อะไร สอดแทรกค่าจริยธรรม การเรียนแบบบูรณาการสหวิทยาการเชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการ แปลงสู่รูปธรรมให้มีทักษะที่ต้องการในยุคศตวรรษที่ 21 เช่น การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการสื่อสารที่ดี การจัดการศึกษาต้องสร้างความพอใจให้ผู้เรียน และท้าทายสู่การสร้างกระบวนการการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอยากเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

จากสถานการณ์ของการระบาดไวรัสโคโรนา 19 หรือ โควิด- 19 ทำให้สถานที่ต่าง ๆ ต้องมีมาตรการที่ป้องกันการแพร่ระบาด หนึ่งในสถานที่ที่มีทางภาครัฐได้ออกมาตรการอย่างเข้มข้น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ใน 3 รูปแบบ เช่น การเรียนในชั้นเรียน (On-Site) การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) หรือการเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (Online) เป็นต้น ในการพัฒนาความรับผิดชอบต่อ เพื่อให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องได้นั้นจะต้องอาศัยปัจจัยแวดล้อม ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกสถาบันในสังคม นับตั้งแต่สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันโรงเรียน สถาบันสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อแก่นักเรียน เพราะนักเรียนในวัย 6-13 ปี เป็นวัยที่สามารถปลูกฝังและสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อให้เกิดขึ้นได้ เพราะจะทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสุขความรับผิดชอบต่อหน้าทีนี้เป็นคุณธรรมประการหนึ่งที่ทุกคนควรสร้างขึ้นสำหรับบังคับพฤติกรรมของตนเองทำให้คนเราบรรลุจุดหมายของชีวิตประสบความสำเร็จในชีวิต จึงควรสร้างเสริมที่ครูควรสร้างสรรคให้เด็กเกิดแก่เด็กในระดับประถมศึกษา (จำลอง สุริวงศ์, 2559) อาจจะเป็นไปได้ไม่เต็มที่จะเห็นได้ว่าการมีความรับผิดชอบต่อหน้าทีเป็นลักษณะที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเยาวชน เมื่อเยาวชนมีความรับผิดชอบต่อหน้าทีเป็นพื้นฐานและมีวินัยต่อสังคม ผลที่สุดก็จะมีมีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ซึ่งจะทำให้ประเทศชาติก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา, 2557)

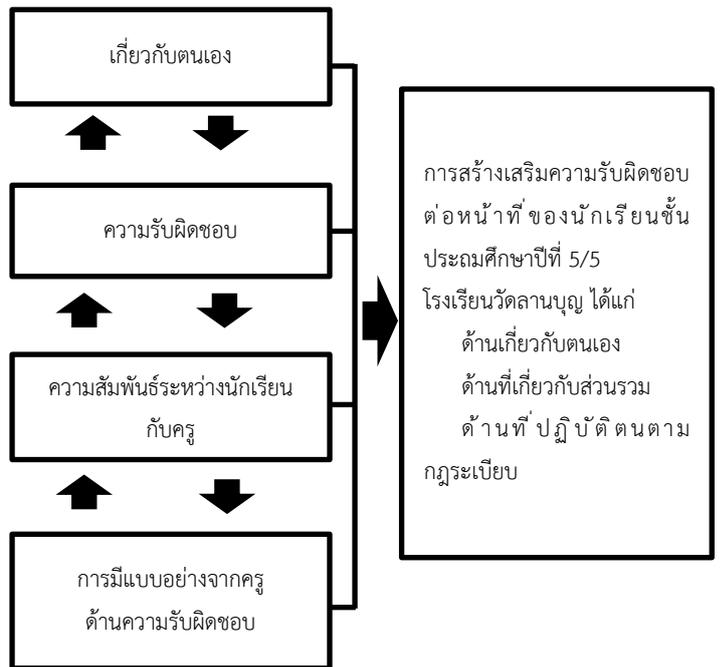
ดังนั้นผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของพฤติกรรมของนักเรียน จึงทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเสริมความรับผิดชอบต่อหน้าทีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียนวัดลานบุญ สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564” โดยเห็นว่าพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อ

ต่อหน้าทีเป็นคุณลักษณะในตัวบุคคลที่สามารถดำเนินการปลูกฝังได้ ทั้งในด้านอารมณ์และพฤติกรรม ผู้ที่มีความรับผิดชอบในตนเองจะเป็นบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้ที่มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎของสังคมที่ต้องดำเนินการให้เกิดการพัฒนาที่จะส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทิศทางที่ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าทีให้กับนักเรียนด้านที่เกี่ยวกับตนเอง
2. เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าทีให้กับนักเรียนด้านที่เกี่ยวกับส่วนรวม
3. เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าทีให้กับนักเรียนด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนให้มีวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5/5 ปีการศึกษา 2564 โดยมีรายละเอียดของ ระเบียบวิธีวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บ ข้อมูลจากประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียนวัดลานบุญ สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 165 คน (ข้อมูลจาก โรงเรียนวัดลานบุญ, 2564) กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งได้มาจากการคำนวณหาค่ากลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมใช้สูตร การคำนวณกรณีการศึกษาค่าเฉลี่ยของเครื่องซีและมอร์แกน ยอมรับความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 5 ที่ระดับ ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการ ศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรมเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งตรวจสอบความน่าเชื่อถือของ แบบสอบถามด้วยวิธีวัดความสอดคล้องภายในของข้อคำถามจาก แบบสอบถาม 30 ชุด ได้ค่า α - Coefficient เท่ากับ 0.950 ซึ่งถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือตามหลักสถิติ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เข้าใจถึงวัตถุประสงค์เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล โดยผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 34 ฉบับแล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปและอธิบายในส่วนที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อไป

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสามารถสรุป ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์การสร้างเสริมความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียน วัดลานบุญ จากแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับตนเองโดยสามารถ พิจารณาจากข้อคำถามพบว่า 1.1) ฉันรู้สึกว่าเป็นคน ตื่นเต้นง่าย มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.1 1.2) ฉันรู้สึกว่าตนเองสนใจอะไรไม่ได้นาน มีค่าร้อยละจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40 1.3) เวลาทำงานถ้าใครมาส่งเสียงดังข้างๆ ฉันจะทำต่อไม่ได้ มีค่าร้อยละจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.4 1.4) ฉันมีเรื่องกลุ่มใจเสมอ มีค่าร้อยละค่อนข้างไม่จริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.6 1.5) ฉันรู้สึกลำบากใจถ้าจะต้องตัดสินใจทำ อะไรด้วยตนเอง มีค่าร้อยละจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.6 1.6) ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อยฉันจะโกรธ มีค่าร้อยละ ค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.5 1.7) ฉันรู้สึกกลัวโดย ไม่รู้ว่ากลัวอะไรอยู่บ่อย ๆ มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 44.4 1.8) ฉันบังคับอารมณ์ของตนเองไม่ค่อยได้ มีค่าร้อย ละค่อนข้างไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.3 1.9) ฉันรู้สึก ตนเองเป็นคนตกใจง่าย มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 48.8 1.10) เวลาที่ฉันรู้สึกดีใจมากและเวลาเสียใจก็จะ เสียใจมาก มีค่าร้อยละจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.8 1.11) ฉันไม่ค่อยกล้าทำความรู้จักกับคนซึ่งไม่เคยรู้จักมาก่อน มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.3 1.12) บางครั้ง ฉันรู้สึกว่าตัวเองมักทำอะไรผิดอยู่เสมอ มีค่าร้อยละค่อนข้างจริง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 1.13) เมื่อเข้านอนตอนกลางคืน ฉันมักนอนไม่ค่อยหลับเพราะคิดอะไรต่าง ๆ นานามีค่าร้อยละ ค่อนข้างไม่จริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.2 และ 1.14) บางเวลาฉันรู้สึกอึดอัดอยากตะโกนออกไปดัง ๆ มีค่าร้อย ละค่อนข้างจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.6 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การสร้างเสริมความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียน วัดลานบุญจากแบบสอบถามนักเรียนในความรับผิดชอบ โดยสามารถพิจารณาจากข้อคำถามพบว่า 2.1) ฉันตั้งใจฟังครู สอนทุกวิชา มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.6 2.2) ฉันไม่ทำกิจกรรมอื่นขณะครูสอน มีค่าร้อยละค่อนข้างจริง และค่อนข้างไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.4 2.3) ฉันเข้า

ห้องเรียนตรงเวลา มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 68.8 2.4) ฉันท่งงานและการบ้านตรงเวลา มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 71.1 2.5) ฉันท่งงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถมีค่าร้อยละค่อนข้างไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.0 2.6) ฉันท่งงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.0 2.7) ฉันทเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนเรียนเสมอ มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.0 2.8) ฉันทดูแลรักษาอุปกรณ์การเรียนไม่ให้สูญหาย มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.4 2.9) ฉันททำตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 2.10) ฉันทมักช่วยงานกลุ่มได้น้อย มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.4 2.11) ฉันทช่วยให้งานของกลุ่มประสบความสำเร็จ มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 2.12) เมื่อโรงเรียนต้องการให้ช่วยทำกิจกรรม ฉันทให้ความร่วมมือเต็มที่ มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.4 2.13) ฉันทไม่เคยละทิ้งงานให้เพื่อนในกลุ่มทำแทน มีค่าร้อยละจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.4 2.14) เมื่องานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายมีอุปสรรคฉันทยกให้คนอื่นทำแทน มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.2 2.15) เมื่อห้องเรียนต้องการอาสาสมัคร ฉันทเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่ง มีค่าร้อยละจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.4 2.16) ฉันทยอมเสียสละเวลาเพื่อความสำเร็จของส่วนรวม มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.7 2.17) ฉันทมักมาโรงเรียนสายเป็นประจำ มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.2 2.18) ฉันทมักเตือนตนเองไม่ให้ทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนเสมอ มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.0 2.19) เมื่อมีข้อตกลงร่วมกันในห้องเรียนแล้ว ฉันทปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด มีค่าร้อยละจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.8 2.20) ฉันทมักปฏิบัติตามคำสั่งของครู มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.3 2.21) ฉันทไม่เคยส่งเสียงดังหรือคุยกับเพื่อนเมื่อเข้าห้องประชุม มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.0 2.22) ฉันทแต่งกายตรงตามระเบียบของโรงเรียนทุกประการ มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 และ 2.23) ฉันทปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของการใช้ห้องสมุดห้องปฏิบัติการของโรงเรียน ฯลฯ มีค่าร้อยละค่อนข้างจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.3 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์การสร้างเสริมความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียน

วัดลานบุญจากแบบสอบถามนักเรียนความสัมพันธระหว่างนักเรียนกับครู โดยสามารถพิจารณาจากข้อคำถามพบว่า 3.1) ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชั้นเรียน มีค่าร้อยละจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.7 3.2) เมื่อนักเรียนกระทำผิด ครูรับฟังคำอธิบายของนักเรียนเสมอ มีค่าร้อยละจริงที่สุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.6 3.3) เมื่อนักเรียนคนหนึ่งในห้องของนักเรียนทำผิด นักเรียนคนอื่น ๆ มักถูกครูดูไปด้วย มีค่าร้อยละค่อนข้างไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.8 3.4) ครูแสดงความไม่พอใจกับนักเรียนที่เรียนไม่เก่งเสมอ มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.6 3.5) เมื่อนักเรียนถามคำถาม ครูมักแสดงความรำคาญให้เห็น มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.2 3.6) ครูเลือกเฉพาะคนเก่ง ๆ ให้ทำกิจกรรมเพื่อห้อง มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.3 3.7) เมื่อครูโกรธครูมักลงโทษนักเรียนรุนแรงกว่าที่ควร มีค่าร้อยละไม่จริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.6 3.8) ครูให้ออกาสนักเรียนที่เรียนอ่อนให้ได้เรียนเสริมกับครู มีค่าร้อยละจริงที่สุดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.2 และ 3.9) ครูเป็นที่พึ่งให้แก่กันนักเรียนทุกคนในทุกเรื่องเสมอ มีค่าร้อยละจริงที่สุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.4 ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์การสร้างเสริมความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียนวัดลานบุญจากแบบสอบถามนักเรียนการมีแบบอย่างจากครูด้านความรับผิดชอบ โดยสามารถพิจารณาจากข้อคำถามพบว่า 4.1) ครูมักปล่อยให้ให้นักเรียนทำงานตามลำพังโดยไม่สอน มีค่าร้อยละไม่จริงเลยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 86.6 4.2) ครูเป็นตัวอย่างที่ดีของการตรงต่อเวลา มีค่าร้อยละจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.5 4.3) เมื่อครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำ ครูจะติดตามงานอย่างใกล้ชิด มีค่าร้อยละจริงที่สุดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.6 4.4) เมื่อนักเรียนส่งการบ้าน ครูจะรีบตรวจส่งคืนมาให้นักเรียน มีค่าร้อยละจริงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.1 4.5) ครูเตรียมการสอนอย่างดีในการสอนนักเรียน มีค่าร้อยละจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.4 4.6) ครูจะนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและร่วมรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีค่าร้อยละจริงที่สุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.6 4.7) ครูมักพรั่นสอนอบรมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีค่าร้อยละจริงที่สุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.5 4.8) ครูรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียนเสมอ มีค่าร้อยละจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.5 4.9) ครูเสียสละเวลาให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อนเพื่อช่วยเหลือ

นักเรียน มีค่าร้อยละจริงที่สุดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 57.7 และ 4.10) เมื่อครูทำอะไรที่ไม่ถูกต้อง ครูจะยอมรับผิดชอบกับนักเรียน มีค่าร้อยละจริงที่สุดมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.6 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยประเด็นที่ 1. เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านที่เกี่ยวกับตนเอง โดยมีจากการพิจารณาพฤติกรรมเกี่ยวกับตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 พบว่า นักเรียนไม่ตื่นเต้นกับสถานการณ์ ให้ความสนใจขณะเรียนแต่ไม่นาน ถ้ามีคนมาขัดใจจะเกิดอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ค่อยได้เสียงดัง เอะอะโวยวายทันทีที่ได้รับผิดเมื่อทำผิด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสรารุช เย็นเอง (2561) ศึกษาวิจัยเรื่องการปรับพฤติกรรมผู้เรียนด้านความรับผิดชอบโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวกและการชี้แนะ ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเสริมเทคนิคการเสริมแรงทางบวกและการชี้แนะช่วยปรับพฤติกรรมผู้เรียน โดยมีคะแนนด้านความรับผิดชอบต่อหลังการพัฒนาเฉลี่ยร้อยละ 82.00 อยู่ในระดับดีเยี่ยม ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70.00 และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเสริมเทคนิคเสริมแรงทางบวกและการชี้แนะสามารถปรับพฤติกรรมผู้เรียนด้านความรับผิดชอบต่อให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นสูงกว่าก่อนพัฒนาโดยผู้เรียนได้รับคะแนนเฉลี่ยด้านการพัฒนาร้อยละ 46.50 และได้รับคะแนนด้านความก้าวหน้าของการปรับพฤติกรรม คิดเป็นร้อยละ 71.22 พร้อมทั้งผลงานวิจัยของพรทิพย์ โกกิลลา รัตน์ (2561) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 คือ ด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลาและด้านความรับผิดชอบ ต่อ หน้าที่ มีกิจกรรม ดังนี้ 2.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน 2.2) กิจกรรมรักษาความสะอาดของบริเวณโรงเรียน 2.3) กิจกรรมอบรมหน้าเสาธง 2.4) กิจกรรมอื่น – รับส่งนักเรียน 3) การนเทศติดตามตามลำดับ

ผลการวิจัยประเด็นที่ 2. เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านที่เกี่ยวกับส่วนรวม จากการพิจารณาความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในขณะที่เรียนฟังครู ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนกล้าแสดงออกเข้าห้องเรียนตรงเวลาการส่งงาน และการบ้านยังต้องคอยเตือนหรือกำกับอยู่ในการทำงานยังขาด

ความเรียบร้อย ครูควรต้องอบรมชี้แจงให้นักเรียนเห็นคุณค่า คุณประโยชน์ของการทำงาน ความรับผิดชอบต่อตนเองในการทำงานในหน้าที่และต้องกระทำอย่างเต็มที่ไม่ว่าจะต่อความยากลำบาก มีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงผลที่เกิดจากความสำเร็จในการทำงานที่มีต่อพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองดีขึ้น โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสอดคล้องกับการวิจัยของธนพงษ์ คำเกษ (2557) ได้วิจัยการพัฒนานักเรียนโรงเรียนชุมชนเอื้องก่อนาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดระเบียบวินัยด้านการรักษา ความสะอาด การแต่งกาย และการเข้าแถว ควรได้รับการพัฒนานักเรียนอันนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ผลการวิจัยประเด็นที่ 3. เพื่อปลูกฝังเรื่องความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้กับนักเรียนด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบในภาพรวมจะเห็นได้ว่า นักเรียนกล้าแสดงออกสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมแก้ปัญหาของชั้นเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งยอมรับให้ความไว้วางใจในความเสมอภาค ความยุติธรรมที่ครูให้ทุกคนเท่าเทียมกัน และหากได้ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยก็จะเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในชีวิตตามที่ตนได้มุ่งหวังไว้อย่างแน่นอน โดยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของคุณวุฒิ ภิรมมย์ลาภ (2558) ได้วิจัยเรื่องการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร โดยแนวทางและกิจกรรมการดำเนินงานเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดใช้ 2 แนวทาง ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

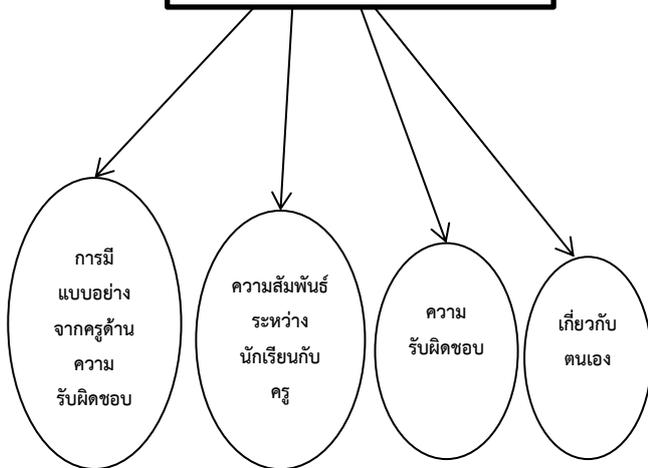
องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย พบว่า การดำเนินการพัฒนานักเรียน สามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการปฏิบัติ ตามระเบียบของโรงเรียนดีขึ้น แสดงว่าการพัฒนานักเรียนช่วยทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมด้านวินัยดีขึ้น นำเสนอได้ดังภาพที่ 2. ต่อไปนี้

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีวินัยและความรับผิดชอบ

1. ด้านที่เกี่ยวกับตนเอง
2. ด้านที่เกี่ยวกับส่วนรวม
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ภาพที่ 2 โมเดลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 ปีการศึกษา 2564

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

- 1) จากผลการวิจัยครูควรศึกษาธรรมชาติของเพศและวัยของนักเรียนประกอบกับพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนทั้งด้านต่อตนเอง ด้านส่วนรวม และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน
- 2) จากผลการวิจัยครูควรใช้จิตวิทยาในการโน้มน้าวจิตใจให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน รวมทั้งเห็นคุณค่าของการปรับพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ในการทำนายในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งการกำหนดตัวแปรใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาได้ต่อไป
- 2) ควรมองปัจจัยอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการวิจัยในครั้ง นี้ ของที่มีผลต่อการพัฒนาความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมาใช้ในการทำวิจัยเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- [2] คุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ. (2557). การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร. ในวิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [3] จำลอง สุริวงค์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาเอกชนให้บุตรหลานของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร. ในวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- [4] ธนพงษ์ คำเกษ. (2557). การพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนชุมชนเอื้อก่อนาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [5] พรทิพย์ โกภกิจรัตน์. (2561). การพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแปนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2. ในวิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- [6] ศิริพงษ์ พงษ์พิทักษ์. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับธุรกิจ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ฮาซันพรีนติ้ง
- [7] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- [8] สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา. (2557). *การประกันคุณภาพ การศึกษาระบบการบริหารงานคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร : องค์การมหาชน.
- [9] สราวุธ เอ็นเอง. (2561). การปรับพฤติกรรมผู้เรียนด้านความรับผิดชอบโดยใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวกและการชี้แนะ. *วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร*, 2(1), 10-25.
- [10] Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.